

Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. MAYER OSZKÁR.

IV. Évfolyam.

Ujvidék, 1913. október 19. vasárnap

73. szám.

AMI MÉG NINCSEN.

IV.

A régi jó világ gazdasszonyai tudományának alapját képező patriarkális háztartási élet mindinkább kiveszöben van, s lányainknak egyre kevesebb alkalom nyílik otthon kitanulni a gazdasszonyi ismereteket. De az okszerű háztartás nem is oly egyszerű, hogy azt máról holnapra vagy tisztán elméleti uton meg lehetne tanulni. Rendszeres elméleti és főleg gyakorlati belenevelés biztosítja ezen a téren is a biztos sikert.

A háztartásban előforduló munkálatok közt első helyen áll a főzés. Az a háziasszony, aki a főzésben kitűnik, legfőbb biztosítékot nyújt az illető család gazdasági előhaladásának. A család fő hiába teremti elő a nagy jóvedelmet, az ellilam mint a füst, ha a háztartásban nem uralkodik a helyes beosztás s hiányzik a családban a háztartási szakértelem.

A gazdasszonyi ismeretek okszerű elsajátítására megteremtették az u. n. háztartási és főzőiskolákat. Ezek az intézmények a külföldön mindenütt elvannak terjedve s részint magánvállalkozás útján tartatnak fön, részint az iskolák kebelében szervezett kurzusok gyanánt szerepelnek. Külföldi tanulmányútjaim alkalmával Münchenben, Nürnbergben, Strassburgban és Berlinben találtam ily iskolákat. A főzőiskolák érdekes képet mutatnak. Szakképzett gazdasági tanítónő vezetése mellett 4—5 serdülő leány buzgólkodik egy-egy gáztűzhely körül. Az egyszerűen öltözött, fehér kötényes növendékek csoportokba oszta, turnusok szerint fölvaltva, önállóan főznek a szaktanítónő utmutatásai szerint. Reggel 7—9 óráig történik a piaci bevásárlás két-két növendékkel, ahol a főzőiskolát vezető szaktanítónő szintén irányít, tanácsol, utbaigazítást ad. A bevásárlás után a napi recept szerint elkészítik az ételt, melyet részben a főzőiskolát látogató növendékek fogyasztanak el, másrészt ebből fedezik az árva- és szegényház lakóinak élelmezését. Sőt ha tekintetbe vesszük, hogy magányosan álló nők és nyugdíjasok is szívesen abonálják magukat a főzőiskola tiszta és izléses ételre, nyilvánvaló, hogy ez a szociális intézmény ugyyszólván önmagát tartja fen.

Nagy hálára köteleznék hölgyközönségünket és serdülő leányainkat a város vezetősége, ha módját keresné egy háztartási, illetve főzőiskola létesítésének. De nagy mértékben érdekel ez a kérdés bennünket férfiakat és családfentartókat,

mert ha asszonyaink jobban oda szoknak a konyhához és több szakértelemmel vezetik háztartásunkat, akárhány háznál fölöslegessé válik a szakácsné és kevéssébbé érezzük az általános drágaság nyomasztó hatását. A városháza szuterén helyiségei, a háztartási és főzőiskola céljaira kiválóan alkalmasak.

V.

A létért való küzdelem közgazdászszá teszi manap a legegyszerűbb embert is. A gazdasági szabadverseny odáig fejlődött, hogy az ember másik embertársán akarja megvenni azt, ami élete fentartásához szükséges. Ebből a tartthatatlan helyzetből — egyetlen helyesnek mutatkozó — kivezető út: a szövetekezés. Kezdjük a petroleumnál.

Ha a petroleumot a kiskereskedő egy-egy hordóval veszi, 41 fillérért kapja kilogramját. Ha szatócsaink, félretéve az egymás elleni harcot, baráti kezet nyújtva, vaggonszámra hozatnák, ugyanazt a minőségű kőolajt 32 fillérért kapnák kg kint. Ha mészárosaink egyesülnének és csak négy egymásutáni vásáron nem jelenének meg, nem lehetne e a hús árát lenyomni? Nem nyerne ezáltal a fogyasztó? Ha a gabonakereskedők 4—5 piacon át nem vásárolnának gabonát, biztosan lejjebb szállana a buza ára q-kint két koronával, s olcsóbb lenne a kenyér. Ha a város polgársága a tojás fogyasztását csak egy hónapon át korlátozná, biztosak lehetünk aziránt, hogy nem 10 fillér volna darabja, hanem csak 5 fillér.

A szövetekezés hatalmas és világ-szerte diadalmas ideáját minden társadalmi réteg iparkodik megvalósítani. De leginkább szüksége van erre a segítőkiesre a védtelen tisztviselői karnak. Hazánkban is mindenütt elterjedtek a „Tisztviselői Fogyasztási Szövetkezetek“. Hivatásuk abban áll, hogy az amugy is sokat sanyargatott hivatalnoki kart, nyereség nélküli, jó és olcsó bevásárlási forráshoz juttassa. Tehát nem arról van itt szó, hogy 100 meg 100 kis existenciát tönkretegyünk, hanem arról, hogy a hivatalnoki kar önségély útján biztosítsa magának a könnyebb megélhetés szebb jövőjét. Minél kevesebbet peticionálunk, és minél fokozottabb mértékben szövetegetjük a tisztviselői szolidaritásnak ezidőszerint még pókhálós szálaít; annál eredményesebben dolgozhatunk szebb jövőnk előkészítésén, a magunk és családunk gondmentesebb megélhetésén.

Létesítsük az ujvidéki tisztviselők fogyasztási szövetezetét.

A munkásbiztosítás költségei.

Julius 1-én volt 6 éve, hogy az új munkásbiztosítási törvény életbelépett. Ez a szociális intézmény, mely az 1907. évi XIX. t. c. intézkedésein alapszik, fölötte hézagos, miért is alapos revízióra szorul. A reform iránt általános a vágy az egész vonalon. A munkások panaszkodnak azért, hogy nem kapnak elégséggő segélyt és megfelelő orvosi kezelést, a munkaadók meg azért elégedetlenkednek, mert sokat kell fizetniök s a be- és kijelentésnél zaklatásoknak vannak kitéve. S ha tekintetbe vesszük azt, hogy a kerületi pénztárak autonomikus kormányzati szerveit a politikai magatartás szerint állítják össze, akkor világos, hogy ez az üdvös intézmény csak akkor fog nemes intencióinak megfelelni, ha minél előbb állami kezelésbe kerül.

Az országos pénztár most bocsátotta ki évi kimutatását. Ebben a kimutatásban megdöböntő adatokat találunk arra nézve, hogy mily horribilis teher szakadt a magyar iparosok nyakába.

Lássuk a főbb adatokat.

A betegsegélyezés 1906-ban, tehát a mostani törvény életbeléptét megelőző évben 13,937.599 K volt. Mivelhogy akkor a munkaadók csak egy harmadát fizették a betegsegélyzési járuléknak, az ebben az évben befolyt 12,356,181 koronából 4,118,727 K esett a munkaadókra. Ezzel szemben 1812-ben az összes betegsegélyező kiadások 32,184,296 K-t tettek ki. S minthogy most a munkaadók a járulék felét fizetik, tehát 16,092,282 K esett a munkaadókra s így ezen a címen 12 millió koronával növekedett a munkaadókra, s ehhez hozzászámítjuk a 10,691,048 koronát kitevő balesetbiztosítási költséget; 26 millió 783.330 koronára tehetjük az összeget, mely az új törvény alapján iparunk nyakába szakadt.

Megdöböntő az a rohamos emelkedés, mely a betegsegélyezés költségeit évről-évre növeli. A betegsegélyezés összege a 6 év alatt: 4,158,477 koronáról 11,832,259 koronára — vagyis közel háromszorosára — emelkedett.

Még szomorubb képet tár elénk a balesetbiztosításról készült kimutatás. Balesetbiztosítási díj címén a 6 év alatt 27,440,176 K rovatott ki. Ezzel szemben befolyt 20,548,444 K vagyis 462 511 K-t tett ki a kiadási többlet.

Ezekből a számadatokból kitűnik, hogy a balesetbiztosítás költségei rohamosan növekednek. Míg ugyanis az 1907. év második feletől 1912. év végéig 16 millió 837 ezer K volt a költség, addig 1913. év első nyolc hónapjában 6,357,000 koronába került a balesetbiztosítás. S ebből az összegből az országos pénztárnál kerekén 2,300,000, a helyiszerveknél 2,500,000, összesen tehát majdnem 5 millió fordítottat baleseti járadékokra és egyéb segélyekre. A többi — 1,552,000 koronát — a kezelési költségek emésztették fel.

Ezek a hivatalos adatok fényes bizonyítást nyújtanak arról, hogy ez a sablonszerűen készült törvény, mely kerülő utakon zúdít elviselhetetlen terhet az ország középosztályára, mielőbb gyökeres reformra vár. Huszonhat millió kiadási többlet oly teher, mely iparosainkat keményen sújtja, a magyar ipar visszafejlődését és az általános drágaság emelkedését eredményezi.

hetenként megjelenő politikai napilapokat Ujvidéken 1913. évi október hó 1-től 1913. évi december hó 31-ig bezárólag utcákon, tereken s házakban árulható.

Hírlapelárusítási engedély. Az „Általános Beszerzési és Szállítási Részvénytársaság” hírlaposztályának kiadatott az engedély arra, hogy a „A Nap”, „A Polgár”, „Budapest”, „Kis Ujság”, „Az Est”, „Esti Ujság”, „Uj-Lap”, „Pesti Tükör”, „Ejnye be jó”, „Az Erdekes Ujság”, „Egyetértés”, „Fidibusz”, „Képes Vasárnap” című napi-illetőleg hetilapokat Ujvidéken 1913. évi október hó 1-től, 1913. évi december hó 31-ig bezárólag utcákon, tereken s házakban árulhassa, köteleztetvén az egyes hírlapszámokat naponta, elárusításuk megkezdése előtt bemutatni.

Ragályos betegségek terjesztésében nagy szerepe van a házi poloskáknak. Ha ezen veszedelmes férgektől alaposan meg akarunk szabadulni, ugya fővárosban már kipróbált és bevált „Löcherer Cimexin”-t használjuk, mert mindenütt használható, nem piszkít, szaga nincsen és nemcsak a poloskát, de ennek petéit is nyomban elpusztítja. Svábot, ruszlit, hangyát kiirtani, szörmeruhákat molykár elleg megóvni csakis a „Löcherer Cimexinnel” lehet. Beszerezhető: Herzog István gyógyszerárban Ujvidéken és a készítőnél „Löcherer Gyula gyógyszerésznél Bárfán.” 28—30

30380 sz./kig. 1913.

Hirdetmény.

Az 1911. évi XXX. t. c. 16. §. 2. pontja, illetőleg e törvény végrehajtása tárgyában kibocsátott utasítás I. Rész I. Füzet 26. §-a alapján felhívom az itt tartózkodó 1893., 1892. és 1891. évbéli születésű hadköteleseket, hogy összeírásuk végett ugyane törvény 63. §-ában kiszabott 200 koronáig terjedhető pénzbüntetés terhe alatt november hó folyamán a városi tanács katonaiügyi osztályánál (Városháza II. emelet 43. ajtószám) akár személyesen, akár írásban igazolási okmányai (keresztlevél, munka-, cselédkönyv, illetőlegi bizonyítvány, utlevél stb.) felmutatása mellett jelentkezni tartoznak.

A jelentkezési kötelezettségnek, valamint általában a véderőről szóló törvényből eredő kötelezettségnek elmulasztása, ezen felhívásnak, vagy a véderőről szóló törvényből folyó kötelezettségeknek nem ismerése által nem menthető.

Az illetőségi sorozó járason kívül való állíthatásra vonatkozólag a hadkötelesek a katonaiügyi osztálynál érdemleges utbaigazítást fognak nyerni.

Figyelmeztetem a felhívott korosztályokat:

a) hogy a V. T. 29. (papok és papjelöltek), 30. (öröklött mezei gazdaságok tulajdonosai), 31. (családfentartók) és 82. póttartalékos tanítók és papjelöltek az átmeneti időre vonatkozólag, továbbá a 20. (csak két évi tényleges szolgálatra beosztás) §-ában megjelölt kedvezmények valamelyikére való esetleges igényük érvényesítése végett, okmányokkal felszerelt folyamodványaikat a következő év január havától a fősorozás kezdetéig a járási tisztviselőnél vagy a fősorozás napján a sorozó bizottságnak nyujtsák be (45. §); továbbá, hogy az esetben, ha a V. T. 30. vagy 31. §-ában megjelölt kedvezményre való jogcím már a tényleges szolgálat megkezdése előtt fennállott, de az a tényleges szolgálat megkezdéséig elfogadható igazolás nélkül nem érvényesítettett, az igény a póttartalékba való elhelyezésre csak a legénységnek legközelebbi általános felváltásakor éled fel;

b) hogy az illetőségi sorozó járason kívül való állíthatásra irányuló felszerelt kérvényeket (31. §) a jelentkezésnél kell beadni és hogy ilyen esetben egyúttal a V. T. 29., 30., 31. és 82. (átmeneti időre), továbbá 20. §-ában

megjelölt kedvezmények valamelyikére való esetleges igény is érvényesíthető és beigazolható (30. §);

c) hogy a Vt. 32. §-ában meghatározott kedvezmény (teljes törvényes igénnyel a Vt. 30. és 31. §-a alapján nem bíró családfenntartók és mezőgazdák kedvezménye) megadásért a felszerelt folyamodványokat január 1-től a tényleges szolgálat megkezdéséig az illetőségi járási tisztviselőnél kell beadni, továbbá, hogy az esetben, ha a kedvezményi jogcím már a tényleges szolgálat megkezdése előtt fennállott, de az a tényleges szolgálat megkezdéséig elfogadható igazolás nélkül nem érvényesítettett, az igény a póttartalékba való áthelyezésre csak a legénységnek legközelebbi általános felváltásakor éled fel.

Kelt Ujvidéken, 1913. évi október havában.

Profuma Béla, s. k.
alpolgármester.

RIPORTOK.

A vízvezeték és a csatornázás ügye még mindig halasztást szenved, pedig oly nagy szükség volna valamivel íhatóbb vízre. Hiszszük, hogy ez a kérdés is mihamarább, a városi lakosság javára szerencsés megoldást nyer.

A jó Istenke addig is gondoskodik szülőleéről. A szerémi hegyekre az idén különösen hintette bőséges áldását. Uj „rampás” akad már bőven s ami a földolgoz: minősége kifogástalan. Azért óva intjük azokat, akik Bacchusnak szeretnek áldozni, hogy ne sokat öntsenek a nyakravaló mögé, mert könnyen megeshetik, hogy megfog alattuk a talaj és csökken bennük az előretörésvé szándék.

Pénz, katona kell állandóan a hadügymiszternek. Ezt azonban még Andrássy sem bánja. Nála a millió pénzben, a 10--20 ezrek emberben nem számítanak.

Neki csak az a néhány katona fáj, amelyik parlamenti őrség címén szerepel. Ez a nemes gróf csodálkozik ezek után, hogy az ország nem érti meg az ő mentő programját.

Hirtelen hűvös ősze fordult az idő. A fák sűrűn hullatják fakó lombjukat. Reggelenki sűrű, nehéz köd ereszkedik le a városra.

Mindezt buskomoran szemléli a szegény ember. A téli szükségletek, a tüzelőanyag, a ganya stb. beszerzésének gondja nehezedik lelkére. Hiszszük, hogy az idei bőtermésből nagyobb falat jut az ehezőknek is.

Rip.

OLVASSUK AZ „UJVIDÉKI HÍRLAP”-OT.

Ingyen ráfizetés nélkül becserezél öreg használt gramofonlemezeket ujkra **Wagner „Hangszerkirály”** Budapest, József-körút 15. — Árjegyzék ingyen. Cimre ügveljen. 23—100

Orient-szálloda

Budapest, VII., Rákóczy-út 42. sz.
— a Nemzeti színházzal szemben. —

Ujjonnan berendezve. A város központjában.

A keleti és nyugati pályaudvartól villamoson 5 perc. Szobák 3 koronától feljebb. Hosszabb tartózkodás esetén árendemény.

Szives pártfogást

1—4

kér

SCHAAR G.

FIGYELEM! FIGYELEM!

80.000 pár cipő!

4 pár cipő 9 koronáért!

Miután több nagy gyár fizetési nehézségekkel küzd, megbízást nyertem, hogy nagymennyiségű cipőkészletet, mélyen leszállított áron eladjak. Bárkinek eladok 2 pár férfi- és 2 pár női fűzőcipőt, erősen szögelt talppal, barna v. fekete színben, elegáns kivitelben; a méret szám vagy centiméter szerint. — A 4 pár cipő csupán 9 koronába kerül.

Szátküldés utánvét mellett!

S. A. Leser Krakau (Ausztria)
Josefgasse 10. L. 7318. 7—10

Cserébe beleegyezem, esetleg a pénzt is visszaküldöm.

* Férfi-, női- és gyermek-

. . . . divatárúház

Kossuth Lajos-utca 29. sz. a.

Legnagyobb választék mindenféle legújabb divat szerint készült férfi-, női és gyermekruhákban és konfekciókban.

44—52

ANGOL nyelvben Berlitz-módszer szerinti oktatás új tanfolyama megkezdődött. Jelentkezni lehet **PARSONS G. tanár**nál, Tökölly Imre-utca 3. 12--

GROSSINGER-féle

Lili créme a legszebb bőrszépítő és bőrfinomító készítmény. 52-52
Dr. LEHMANN-féle szappan nagyon kedvelt pipere-cikk.

FIGYELEM!

60.000 pár cipő!

4 pár cipő 9 koronáért!

Miután több nagy gyár fizetési nehézségekkel küzd, megbízást nyertem, hogy nagymennyiségű cipőkészletet, mélyen leszállított áron eladjak. Bárkinek eladok 2 pár férfi- és 2 pár női fűzőcipőt, erősen szögelt talppal, barna vagy fekete színben, elegáns kivitelben; a méret szám vagy centiméter szerint. — A 4 pár cipő csupán 9 koronába kerül.

Szátküldés utánvét mellett!

C. Müller, Podgorze
3-te Maigasse 22.

Cserébe beleegyezem, esetleg a pénzt is visszaküldöm.

Az „Ujvidéki Népbank Részvénytársaság” rendes betétek valamint heti és perselybetétek után netto 5¹/₂% kamatot fizet.

Telefon: József 20—53.

Interurbán telefon:
József 20—62.**SAVOY NAGYSZÁLLODA**
BUDAPEST, József-körut 16.

Interurbán telefon:

József 20—62.

Telefon: József 20—53.

Modernül átalakítva és renoválva, 120 szoba, gőzfűtés, lift, hideg-, melegviz. Mérsékelt árak. Szobák már 3— koronától feljebb.

3—5

Szíves pártfogást kér **SZABÓ TIVADAR**, igazgató.

Ujvidék legnagyobb férfi-, női- és gyermekruha áruháza

KAPAMACSIJA J. ISTVÁN**Kossuth Lajos-utca 25.** Az őszi és téli időnyre ajánlja Ujvidék és környéke nagyrészt közönségének rendkívül nagy raktárát **úri-, férfi-, női- és gyermekruhákban**; különösen hölgyek részére a legszebb párizsi és berlini újdonságokat ranglan paletok és sport-jaquetekben, a legdivatosabb valódi angol és skót szövetelekből. Az árak a legjutányosabbak. Olesón és nagy mennyiségben sikerülven árukat beszerezni, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy **olcsóság** tekintetében is minden igényt kielégíthetek.**TANULÓK** és **IPAROSOK** különös engedelményben részesülnek. A nagyrészt közönség saját érdekében cselekszik, ha szükségletét ezen rendkívül gazdag választéku áruházból szerzi be, ahol a legjobbat, legszebbet és legolcsóbbat vásárolhatja.

7— Cégem nem tévesztendő össze a helybeli Kapamacsija és Bondi céggel.

MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK
ÜZLETVEZETŐSÉG PÉCS

3439/913. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak pécsi üzletvezetőség vonalain az 1914., esetleg 1915. és 1916. évben szükséges alább felsorolt pályafentartási tölgyfák szállításának biztosítása tárgyában ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az évi megközelítő szükséglet a következő:

Tölgyfa deszka 6 m. hosszúg . . .	12 m ³
Faragott tölgyfa 4 m. hosszúg . . .	2510 "
" " 4 m. felül 7 m. h. 1228 "	"
" " 7 m. hosszúg felül 9m.-ig 10 "	"
Tölgyfa palló 6 m. hosszúg . . .	833 "
Metszett tölgyfa 4 m. hosszúg . . .	60 "
" " 4 m. hosszúg felül 75 "	"

A szállításra vonatkozó 3439/913. számú pályázati feltételek a hozzátartozó méretjegyzék és a kötelező ajánlati minta a magyar királyi államvasutak igazgatóságánál és üzletvezetőségénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, a pécsi üzletvezetőségénél pedig díjmentesen kaphatók. Ugyancsak az említett hivataloknál a hivatalos órák alatt megtekinthetők a vonatkozó 95257/911. számú általános, valamint a pályafentartási fák készítése és szállítására vonatkozó 35334/911. számú különleges szállítási feltételek is, mely utóbbiak a magyar királyi államvasutak nyomtatványtárájánál meg is vehetők.

Az 1. koronás magyar okmánybéllyel ellátott ajánlat, valamint az ikenként 30 filléres bélyeggel felszerelt pályázati feltételek és méretjegyzék zárt és lepecsételt borítékban 1913. évi november hó 12-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak pécsi üzletvezetőségének I. (általános) osztályához (Pécs, Légszeszgyár-utca 3—7 szám) küldendők be. Az ajánlatot tartalmazó borítékra a következő felirat vezetendő: „Ajánlat pályafentartási keményfák szállítása tárgyában kibocsátott 3439/913. sz. pályázatra”.

Az ajánlatot anyag értékének 5%-át kitevő bantpénz készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírban legkésőbb 1913. évi november hó 11-én déli 12 óráig a jelen hirdetmény számára való hivatkozással a magyar királyi államvasutak pécsi üzletvezetőségének gyűjtő pénztárájánál letendő.

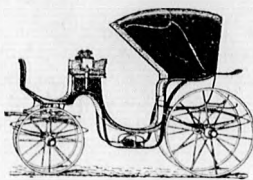
Az ajánlatok 1913. évi november hó 12-én déli 12 órákor bontatnak fel a magyar királyi államvasutak pécsi üzletvezetőségének általános I. osztályában, mely alkalommal az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Pécs, 1913. október hó.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik)

Telefon 134.

A járművek ingyen és bérmentve.

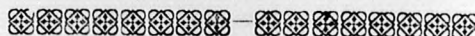
Első dél-magyarországi kocsigyár

REICH MÁTYÁS és LEBHERZ KÁROLY

UJVIDÉK (Limán).

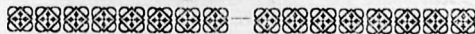
Luxushintók, üzleti- és gazdasági-kocsik, mentő- és halottaskocsik, omnibuszok és luxusszánkók, a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelig, állandó nagy raktára.

19—52

GROSZ
és
KRAUSZ
butor és szőnyeg
nagyáruháza
UJVIDÉK.

Telefon 24.

51—52

**Fogorvosi és fogtechnikai
műterem.**

Dr. Deák Imre és Gyárfás M.

UJVIDÉK,
Ferenc József-tér 1.
I. emelet, 1. lépcső
(Körön-féle nagyáruház.)

Rendelés:

d. e. 8-tól d. u. 6-ig.
TELEFONSZÁM 112.

Vidékiek soron kívül!

Tanuló felvétetik!

18—

Reichsdeutsches

intelligentes Fräulein, sucht Stellung als Gesellschafterin und bei Bedarf mit als Stütze der Hausfrau oder zu grösseren Kinder als Deutschsprachlehrerin oder Gesellschafterin, unter „REICHSDEUTSCHE“ an die Expedition 1863 díesés Blattes. 2—3

ÓH JAJ!

Megfojt ez az átkozott
köhögés!**KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG**és elnyálkásodás ellen
gyors és biztos hatásuak**EGGER mell-pasztillái**

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 K.
Próbadoboz 50 fill.

Kapható gyógytárakban és drogeriákban.

ÉLJEN!

Egger mellpasztilla csak-
hamar meggyógyít!Gyár és főszékhely: **EGGER A. FIA** cs. és kir. udvari szállító **BÉCS.****Kapható:** Ujvidéken: Grossinger János, Herzog István, Illin Dusán, Nenadovits Vladiszláv és Vuits János gyógyszerárában és Klein Oszkár drogeriájában.**Bács-Szenttamason:** Barakovich L. és Jasnits G. István gyógyszerárában.
Péteváradon: Brodski Sándor gyógyszer. — **Titelen:** Markovits János gyógyszer.

3—14